

nega proračuna. — Ogrbi bi radi tako na umeten način oslabili položaj romunskega naroda in razbili celoto Romunov. Nakupljenih je že več velikih posestev, kjer se nasele Ogrbi.

Perzija. Ruske čete, ki se nahajajo v okolici Tebrisa, bodo v kratkem pozvane nazaj v Rusijo. — Ministrstvo zunanjih stvari je prejelo vest, da pride bivši šah koncem tega meseca v Rusijo, kjer se stalno naseli na posestvu grofice Suvalov blizu Teodozije.

Mala politična naznanila.

Dne 19. avgusta: Češki listi poročajo, da so češki poslanci zasebno naznanili ministrskemu predsedniku Bienertu, naj nikar ne upa na mirno zasedanje državnega zbora, ako se ne omogoči zasedanje češkega deželnega zbora. — Bosanski sabor nameravajo otvoriti 1. januarja 1910. — Zastopniki velevlasti so včeraj pozvali Krečane, naj snamejo grško zastavo. Če Krečani tega ne store, bodo vojne ladje velevlasti izkreale moštvo, ki bo zastave samo snelo. — Kabili so vjeli španskega generala Martineza z njegovim oddelkom. Kabili ga bodo ustrelili.

Dne 20. avgusta: Krščanski socialci zahtevajo zase nemško krajansko ministrstvo, ker baje Prade in Schreiner nista ničesar storila za nižjeavstrijsko nemštvo. — Londonski listi poročajo, da obišče angleški kralj Edvard našega cesarja v Ištu. — V včerajšnjem ministrskem svetu je zaradi nemških napadov na Čehe na Nižjem Avstrijskem prišlo do ostrih spopadov med češkim ministrom Začkom ter nemškim ministrom Schreinerjem, Hohenburgerjem in Haerdthom. Spopad bo imel menda resne posledice. — Mladoturki so pomnožili stražo, ki straži bivšega sultana Abdul Hamida, ker je obnašanje slednjega zadnji čas jako sumljivo.

Dne 21. avgusta: Ministrski svet dne 19. t. m. je sklenil, da se ne predloži državnemu zboru predlog o zvišanju davka na pivo. Govorjase, da se uvede davek na užigalice ali pa užigalčni monopol. — Začetkom septembra se skliče konferenca (posvetovanje) nemških in čeških deželnih poslancev. Konference se udeležijo tudi finančni minister. — Češki izvrševalni odbor za Dunaj in Nižjeavstrijsko je sklenil, da bo imel na Dunaju vsak teden en češki poslanec službo, da zastopa koristi nižjeavstrijskih Čehov.

Dne 22. avgusta: Ožji ministrski odsek se je pričel posvetovati p. spravnih posvetovanjih Čehov in Nemcev. — V Jablonicu so razbili Nemci šipe na češkem Narodnem domu. Pri demonstracijah je bilo več oseb ranjenih. — Zunanjega ministra Aehrenthala je povišal cesar v grofa. Aehrenthal se je prišel včeraj zahvaliti cesarju za grofovstvo. — Angleški kralj Edvard je obiskal predvčerajšnjim Kraljeve Vare. — Turški sultan je sedanje zasedanje državnega zbora zaključil in določil otvoritev prihodnjega zasedanja za 14. november. Sultan je izrekel svoje zadovoljstvo nad delovanjem parlamenta.

Dne 23. avgusta: V Pragi so agrarci na velikem shodu poslancev pozvali, da vztrajajo v najodločnejšem boju zoper vlado. — Srbski zunanji minister Milovanović je došel iz Karlovih varov v Prago. — Cesar je včeraj sprejel ministrskega predsednika Bienertia v avdijenci, ki je trajala skoro 3 ure.

Dne 24. avg. Položaj v Makedoniji se je zopet zelo poslabšal. Poslaniki velevlasti so dobili nalogo, da turško vlado opozore, naj napravi konec delovanju band. — Velezila so poslale Turški spomenico, v kateri se med drugim naglašja, da se končna združitve Krete z Grčijo ne bo dala prepričati. Turčija hoče proti temu ugovarjati. — Med Japonsko in Kitajsko se je baje sklenila tajna vojaška zveza proti Rusiji.

Razne novice.

* **Osebnosti.** Nastavljeni so kot kaplani č. č. gg.: Franc Rop v Rečici, Anton Kuhar v Središču, Franc Rampre pri Sv. Vidu blizu Grobelnega, Franc

povrne, da poleti še enkrat kot sinoči po gladkem parketu, da občuti še enkrat radost mladosti — Ne, nikdar! V dnu srca očita kot refren tajnega glasu: Mira — kaj ti niso polnile nekdanje druge težnje mlade duše?

„Mira“, kliče materin vesel glas iz druge sobe, zaspanka, ti ležiš, a gospodje hodijo vpraševati po tvojem zdravju. Vstani — pokaži se vendar!“

Naglo se napravi Mira, stopi v sprejemnico. Pa razočaranje je prevzame, ko pogleda zaspane, zabuhle obraze doktorja Kovača in njegovih dveh spremljevalcev, ki jo pozdravljajo s kupico brinjevca v roki!

Zaspani obrazi, hripavi glasovi jo spominjajo kavarne, beznic — — —

Prav pošteno smo se imeli nocoj — famozno — — — Pili smo, pijemo na vaše zdravje, gospica Mira — — — Doktor Kovač izpije kupico, pogleda goreče — v zaspano Miro. Ona oledeni in reče suho:

Če mislite, da postanete na tak način zanimiv, gospod doktor, potem se motite zelo — — —

„Kaj pa ti je, Mira?“ se začudi mati. Gospica je slabe volje, ni se še naspala, se nasmešne mlada družba in se poslovi. Mati pa graja rahlo hčerko.

Kren pri Sv. Antonu v Slov. goricah, Peter Pavlič pri Sv. Lenartu v Slov. gor. — Prestavljeni so: Anton Tkave iz Ljutomera v Maribor (kot korni vikar), Janez Sirec iz Stoperc v Leskovec, Jožef Toplak iz Središča v Ljutomer (kot II. kaplan). — V začasni pokoj sta stopila zaradi bolezni: Ferdinand Ciuha in Franc Lovrenko.

* **Duhovne vaje.** Ta teden se vršijo v Alojzijevi cerkvi v Mariboru duhovne vaje, katerih se udeležuje okoli 100 duhovnikov Lavantinske škofije. Govori vlč. P. Edvarda Fischer iz družbe Jezusove so vsestranski izvrstni in poslušalce do dna srca pretresujoči.

* **Iz pošte.** Jožef Horvat pri Sv. Andražu v Leskovecu je dobil mesto poštnega ekspedijenta pri tamošnjem poštnem uradu.

* **Drenažni tečaj.** Da se vzgojijo praktični melioracijski predelavci po poklicu, je deželni odbor sklenil prirediti v Mozirju, okraj Gornji grad, 6dnevni drenažni tečaj in sicer od 13. do 18. septembra t. l. Štajerski deželni odbor bo podelil 5 ustanov po 20 K, da se lahko tudi revni kmečki delavci tečaja udeležijo.

* **Tri maše na vernih duš dan.** Če bo uslišana prošnja mnogih škofov, naj bi sveti oče dovolil vsem duhovnikom celega sveta opraviti na vernih duš dan trikrat daritev svete maše, bo ta žalosten dan spremenjen v vesel dan za vernike, posebno pa za duše v vicah. Podoben bo potem ta dan svetemu božičnemu dnevu. Samo za prvo sveto mašo bodo smeli duhovniki prejeti stipendij ali plačilo, vse druge maše se bodo morale opraviti brezplačno v prid pokojnih. Duhovniki, ki bodo radi brezplačno maševali, bodo s tem obnem pokazali, da so res prepričani o tem, kar učijo vernike glede na vice. Naše ljudstvo bo to ugodnost, če jo sveti oče dovoli, pozdravilo z največjim veseljem.

* **Svobodne šole zaprte.** Naučno ministrstvo je odločilo, da nasprotujejo šole društva „Svobodna šola“ državnemu ljudskošolskemu zakonu in se morajo torej zapreti.

* **Liberalni učitelji zopet za brezversko šolo!** Da so naši liberalni učitelji za svobodno šolo in da bi po zgledu francoskih Iramasonov in barcelonskih požigalev ter oskrnjevalcev mrličev radi vrgli iz šol katekizem, izrgali strokom iz sre vero ter pometali iz šol križe, to že davnej vemo. Saj se je za to izrekla jasno skupščina „Zavezarjev“ v Radovljici, ki je obnem poslala zastopnika v Prago na shod „Svobodne Misli“, pri katerem so bili med drugimi navzoči tudi voditelji nedavnih barcelonskih izgrediv in gnozo. Zadnji čas pa so kranjski in štajerski liberalni učitelji, da bi kmata ulovili, zatajili svoje nazore, in „Učiteljski Tovariš“ je nekako pred enim mesecem pisal, da je vera Jezusa Kristusa edino prava, katoliška Cerkev pa da edina prava ohranjevalka njegovih nauk. Danes pa beremo v poročilu o skupščini „Zaveze“ v Mariboru v poročilu nekega Pivka sledeče: „Če je postala iz šolstva iz cerkvene institucije posvetna, to nam še ni zadosti . . .“ „Vse šolstvo stremi po tem, da se bo morala razdružiti nenapravna zveza šolstva z bogočastjem.“ — Liberalni učitelji, ki hočejo razdreti vsako zvezo med šolstvom in bogočastjem, se pa še drzno sklepati resolucije in pozivljati ljudstvo, naj se postavi na njihovo stran. Slovensko ljudstvo pa, ki ima danes v svoji sredi že obilo krščanskih učiteljev, kateri delujejo za njegov blagor v njega organizacijah, je mnenja, da liberalnih učiteljev prav nič ne rabi in da se jim še veliko predobro godi. Naj se izselijo na Francosko, kjer je razdrta zveza med šolo in Bogom. Vsak tam, kamor spada!

Na bran za mejo! V našem narodnoobrambenem delu bila bi nam velika pomoč, ako bi mogli slovensko časopisje na meji razširjati še v večjem obsegu kakor že itak to storimo. Razven denarnih doneskov v to svrhu bi nam posebno dobro služilo, ako bi se nam dopošiljali tudi prečitani časopisi, da jih vržemo v obmejne kraje. Zlasti se obračamo na Ljubljano in druga slovenska mesta in trge, kjer je nabiranje prečitane časopisja zvezano z majhnim trudom in stroškom. Nabrano časopisje naj se pošil-

ja na Slov. krščansko-socialno Zvezo v Mariboru ali pa, kar je še boljše, naj se stopi z njo v dogovor zaradi naslovov, da se časopisje more pošiljati naravnost slovenskim obmejnim hišam.

Obrambna organizacija. V vseh slovenskih katoliško-narodnih glasilih se javljajo glasovi, da se enotno organizira po celem Slovenskem narodno obrambno delo. Po našem mnenju je treba tukaj razločevati med dvema panogama obrambnega dela, ki bi se naj samostojno organizirali. To je nepolitično izobraževalno delovanje ob meji in drugih narodno ogroženih krajih, drugič pa gospodarsko obrambno delo po vzoru Südmarke. Za zadnje delo si mislimo da bi bilo najboljšo, oživiti in reorganizirati že obstoječo Našo Stražo. Za narodno-izobraževalno delo in vse kar je žnjim v zvezi pa se naj osnuje novo društvo, ki bo enotno organiziralo, nadaljevalo in razširjalo delovanje, katerega so sedaj opravljale različne pokrajinske krščansko-socialne zveze, vsaka po svojem lastnem načrtu ali pa tudi brez načrta. Že danes pa je naše trdno prepričanje, da morajo taka društva uspešno delovati le v slučaju, ako si najmejo za ta posel določene tajnike. Tako velika društva z ogromnim delokrogom ne morejo izhajati brez stalno nastavljenih moči.

Stara lumparija. Že opetovano smo zavrnilo očitane celjskih liberalnih listov, češ, da se rabi obmejni sklad v politične namene. To je laž, katero so si izmislili celjski liberalci, ki rabijo nastavljenice liberalnih obrambnih organizacij neprestano za svojo strankarsko politično agitacijo. Samoumevno pa je, da naša obrambna društva za obmejne hiše ne bodo naročevala svobodnomislilnih listov. Toliko jasnosti, da to izprevidijo, bi pač smelo biti tudi v liberalnih buticah. Račun o obmejnem skladu smo položili na šentjakobskem shodu, liberalcem pa ga nikdar nismo in ne bomo, ker ni navada, da bi se poštene ljudje opravičevali pred vsakdanjimi lupi.

Slovenske učne knjige. Naučno ministrstvo je dovolilo profesorjem: dr. Valentinu Kušarju na učiteljski pripravnici v Ljubljani, Franu Komatarju na državni gimnaziji v Kranju in ravnatelju druge državne gimnazije v Ljubljani, Franu Wiesthalerju dopust za šolsko leto 1909—10 v svrhu spisanja slovenskih šolskih knjig za srednje šole, oziroma učiteljska. — Da je ministrstvo vendar prišlo ugodilo dolgotrajni zahtevi Slovencev po svojih lastnih učnih knjigah, to ne gre iz glave Nemcem, ki se zdaj zaletavajo z vso silo proti naučnemu ministrstvu, češ, zakaj da je dovolilo sedaj dopust omenjenim profesorjem za tako protiaavstrijsko delo. Ako en državno-pravni narod v Avstriji zahteva upeljavo šolskih knjig v njegovem jeziku, je nemškemu kulturnemu Miheľnu že preveč. Sami so pa taki patriotje, da še na rojstni dan našega vladarja razobešajo veleiztajniško nemško zastavo po svojih hišah in prepevajo tudi veleizdajniško „Die Wacht am Rhein“.

Katoliški dijaki.

Šmarje pri Jelšah, 23. avg.

Naša župnija in z njo celi šmarški okraj sta doživela dne 22. avg. posebno čast. Katoliški dijaki, visoko- in srednješolci so imeli v gostilni g. Habjana preteklo nedeljo svoj dan. Predpoldan, ko so bili vsi poprej pri službi božji, so imeli ustanovni shod za pododbor slov. dijaške zveze, ki se tako lepo razvija ter je zavzela tako velikansko delovanje za katoliško narodno stvar Slovencev. Da so resnično prijatelji ljudstva, so pokazali popoldan, ko so nam pripravili s svojo veselico nepopisljivo zabavo. Da so zapeli mnogo krasnih pesmi, da so naš vse spretni tamburaši, in se ne dajo prositi za igranje, se pri njih samo razume in se je zahvalno priznavalo. Višek poštene zabave in nevtrajnega smeha pa so nudili ter izzvali s svojo šaljivko: „Trije tički“. Ti pa znajo ti, boljše se ne da igrati — je bila občna sodba. Slavnostni govornik g. jurist Ogrizek, prireditelj slavnosti, je žel s svojim ognjevitim govorom, v katerem je vpletal precej „gorkih“ za nemčurje, mlačneže ter odpadnike, burno odobravanje.

sko vprašanje razgreva mlade glave. Za službo in zakon se bore deklice in njih roditelji med seboj. Zabijo na tih dom prosvete, kjer najde ženska delo, mir.

Zakaj toliko zemskega gorja? Nesrečnih zakonov, nezadovoljnih deklet? Malik vam je postavil svet, sestre — malika in ve klečite pred njim.

Prazno je mnenje sveta. Ni zakon edina ženska sreča, ne iskanje časti, slave. Ženska sreča je v tihem zatajevanju — v vednem delu za bližnjega.

Zidajte samostane. Vanje skrijte sestre, svoje solzne oči, v njih umirite svoje nezadovoljno srce.

Trepeče luč pred tabernakeljem. V beli obleki, pod nevestnim vencem kleči Mira pred oltarjem Bogorodičine v tmni samostanske cerkve. Nebeško lepoto, je zarisala odpoved v njeno lice. Za njo so se zaprla vrata zunanega sveta. Mladosti sladke boli, prazne želje so za njo.

Ne boli je nepremišljena sodba zunanega sveta — ne plaši je trnjeva pot samozatajevanja. Tolažeče šepete tajni glas iz tabernaklja: Moja svečenica si, vodi sestre navzgor!

Pa Mira ne posluša. Prevzel, polastil se je je čuden nemir. Gre iz hiše, obišče prijateljice! Povsod namigavanje, čestitanje, več ali manj odkrita zavist. Prazno, pusto. Pride v družbo starejših dam. Razgovarjajo se o ženskem vprašanju. Očitajo mladi nadarjeni učiteljici, da je pozabila tako hitro žensko emancipacijo, da potrdi tudi ona trditev, da je edino zakon sreča ženske, poklic. Burja vprašan in misli se dvigne v Mirini duši.

Imela je nekoč druge želje.

Pa prišlo je. In zdela se ji je krasno hoditi ob moževi strani, biti — zavidana Mira. Ali je zate zakon?

Navadnja težnja navadnih žensk. Da ji ni treba misliti, se nasloni na moža. Prav je to, naravno. A ni zate, Mira. Kaj nisi črtala nekdanje druge poti? Nisi hotela biti ženski mladini zvezda — vodnica? Navzgor! je bilo tvoje geslo — a sedaj?

Mira vstopi v svetišče. Večer, tmina. Pred tabernakeljem trepeče luč. Mira poklekne, sklone glavo. Tu se poleže burja vprašan — tu ji odgovarja tajni glas!

Trnjevo pot popolnosti si si bila izbrala. Svet, želje mladega srca te motijo na tej poti. Moja svečenica si. Ostani trdna. Vodi sestre navzgor! Žen-

Razlaga narodno odločnost in posebej se važnost obrambnega dela. Na to smo se dolgo pošteno zabavali ob prijetnih glasih neumornih grl in tamburic. Občudovali smo morali ves nastop, trezno in zmerno življenje teh gospodov, njih preprosto, prijazno občevanje z našim ljudstvom — so pač katoliški dijaki. Razlika med njimi in njih nasprotniki je kar očitna. To je ves nov, čil, preroben narod, v katerega upravičeno stavimo najboljše upanje za prihodnost. O kaki surovosti, podivjanosti, razgrajanju ni bilo sledu. Veselice se je udeležilo — preč. g. dekan in več drugih gospodov seveda tudi! — mnogo šmarnskega prostega ljudstva — iz med tržanov sila redki! — čast jim! — ter precejšnje število zavednih gg. sosedom.

V čast so si šteli gg. dijaki, da jih je počastil č. g. župnik in miadinoljub Gomilšek, kateri je katoliško dijaštvo prisrčno pozdravljal ter bodril za razsirjenje njih delovanja. Vsem, ki so kaj pripomogli k tej izredni veselici in slavnosti, zlasti še seveda gg. dijakom prisrčna zahvala za zabavo in čast, ki ste nam jo izkazali! Bog Vas živi in krepi ter ohrani na začetni edino pravi poti!

Mariborski okraj.

m Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru se je preselila v pondeljek 23. t. m. v svoje nove prostore v stolno ulico št. 6. Nemci so za drag denar kupili hišo na dvornem trgu, da so lahko posojilnico ven vrgli. Pripomnimo še, da je gostilna pri „črnem orlu“ sedaj zagrizeno nemška in se v njej nahaja „Kernstockstüblein“.

Izpred sodišča. Goljufiv urar. — Urar Fran Stand iz Gornje Radgone se je moral pred mariborskim sodiščem zagovarjati radi goljufije, ker je nekoga dunajskega urarja ogoljufal za zlate verižice v znesku 113 kron in raznih drugih stvari. Dobil je šest tednov ječe, poostrene z enim postom vsakih 14 dni. — Ivan Zinko iz Slov. Bistrice, že mnogokrat predkaznovan, je vkradel v Ptuj kolo Francu Handrejiću vredno 100 kron. Štiri mesece bo premišljeval svoje dejanje v težki ječi, poostreni s postom vsakih 14 dni. — Mehanik Henrik Kovačič je pokradel mnogim svojim tovarišem ure in denarce ter obleko v vrednosti 105 kron. Ure je prodal in z denarjem pobrisal na Dunaj. Tamkaj so ga radi neke tatvine zasačili. Sedel bo za svoj čin dva meseca v težki ječi, poostreni z enim postom mesečno. Prej bo moral pa še prestati svojo kazen na Dunaju.

m Hoče pri Mariboru. Zborovanje S. K. Z. dne 22. avgusta se je izredno dobro obneslo. V dvorani izobraževalnega društva pri g. Rojku se je po rani maši zbralo nad 80 čvrstih krepkih mož iz cele župnije. Veselo jih je bilo gledati zagorele gospodarje iz polja in korenjake iz Pohorja. V predsedništvo je bil izvoljen enoglasno spodnjehoški župan Pavel Vernik, podpredsednik Ivan Gorinšek iz Šmiklavža, tajnik kaplan Jožef Krajnc in njega namestnik Jožef Gselman. Nad eno uro je govoril državni in deželni poslanec g. Franc Pišek; opozarjal je pred vsem, naj se občine hitro oglašijo po županstvih za krmo. V slednjem predlogu, ki so ga stavili poslanci Slovenske Kmečke Zveze, se je dosegla državna podpora 2 milijona kron. Za Stajersko namerava država naročiti 140 vagonov sena, kar pa je seveda premalo. Govoril je nadalje, kako se naj postopa, da se odpišejo davki, če so kmetje trpeli škodo na polju, travnikih ali v vinogradih. Skliče naj se občinska seja, izvoli komisija, ki pregleda škodo od parcele do parcele. Napravi se zapisnik glede škode, se podpiše in odpošlje okrajnemu glavarstvu. Najbolje je, da se izvoli ta komisija iz občinskega odbora že začetkom leta. Sploh je treba hitro po kaki nesreči škodo ceniti ter takoj naznaniti oblasti. Govoril je poslanec med drugim tudi o lovski postavi, ki je samo zato, da varuje zajca. To, pravi, morajo preurediti v kmetstvo korist, četudi z obstrukcijo v deželnem zboru. Potem govori o obstrukciji v državnem zboru in njenih vzrokih. Ko omenja, kaka škoda bi vsled pooblastilnega zakona nastala posebno za kmete, ker bi se uvažala tuja živina in bi cena domači živini še bolj padla, se je pokazalo med zborovalci veliko ogorčenje in od vseh se je odobraval obstrukcija slovenskega kluba. Potem omenja in razklada od vlade predloženi novi dohodninski davek, hišno-razredni davek, davek na pivo, vino, žganje, spirit itd. Ker je vlada hotela na vsak način imeti pooblastilni zakon in še ubogemu kmetu naložiti nove davke, zato so ji slovenski kmeti in nekateri drugi slovenski poslanci odrekli pokorščino in so obstruirali. Nazadnje omenja še govornik tudi veliko breme, ki ga nalagajo kmečkemu ljudstvu sole ter povdarja, da se bo povsod zavzemal za to, da bi država prevzela vsaj 50% za sole; občinski odbori pa naj v tem smislu delajo marljivo peticije. Deloma že med poljudnim, domačim govorom, posebnjo pa nazadnje, se je razvila živahna debata, ki so se udeležili tudi priprosti kmetje, kar kaže, da naši ljudje znajo tudi sami misliti in govoriti. Razgovora so se med drugimi udeležili tudi kmet Frangeš iz Zagore, J. Gselman, veleposestnik K. Novak, kaplan Krajnc in drugi. Ob sklepu predlaga in temeljuje g. kaplan Krajnc sledeče resolucije: 1. Zborovalci, zbrani dne 22. VIII. 1909. na shodu S. K. Z. v Hočah, izražajo poslancem S. K. Z. popolno zaupanje za njihov odločen nastop proti sedanji vladi ter odobravajo obstrukcijo. Volilci želijo da vztrajajo poslanci v boju proti nam sovražni vla-

di ter pozivljajo vse slovenske poslance, da so v tem boju edini. (Enoglasno sprejeto). 2. Volilci pozivljajo deželne poslance, naj delajo za (tako spremembo lovške postave, da kmetje od divjačine ne bodo imeli škode. (Enoglasno sprejeto). 3. Volilci prosijo vlado da jim preskrbi kolikor mogoče veliko podporo za krmo. (Enoglasno sprejeto). 4. Volilci zahtevajo od vlade, naj sprejme 50 odstotkov šolskih bremen. (Enoglasno sprejeto). 5. Volilci odločno zahtevajo slovensko vseučilišče v Ljubljani ter protestirajo proti italijanskemu vseučilišču v Trstu. (Enoglasno sprejeto). 6. Volilci zahtevajo 7letno nepretrgano obiskovanje ljudske šole brez poletnega oproščanja (Sprejeto, proti 1 glas). 7. Volilci zahtevajo od vlade za slovenske kraje slovenskih ali slovensčine popolnoma zmognih uradnikov. (Enoglasno sprejeto). Ko je g. poslanec Pišek še na razna vprašanja odgovoril, se zahvali predsednik župan P. Vernik poslancu za njegov trud, in izreče v imenu vseh popolno zaupanje, ga presli naj krepko zastopa povsod koristi slovenskih kmetov ter zaključi zborovanje z željo, da bi v kratkem zopet videli svojega rojaka in poslance Piška v svoji sredini.

m Jarenina. Šentiljski dan se je minolo nedeljo prav dobro obnesel. Udeležil se ga je državni in deželni poslanec dr. Korošec, v lepem številu so bili zastopani Šentiljčani, a tudi iz drugih sosednih krajev smo videli mnogo ljubih gostov. Prihiteji so tudi mariborski Orli in pevski zbor S. K. S. Z. Martin Krpan je občinstvo imenitno zabaval. Tudi igra „Trije tički“ se je dobro igrala. Uprav nestrpno pa smo že pričakovali, keđaj nastopi mariborski Orle. Marsikdo je pravil: Za vse drugo mi ni toliko samo Orle bi silno rad videl, kako bodo nastopili. In res, komaj se je igra odigrala, že so prikorakali tudi Orli. Lepo je bilo gledati kako so korakali ob zvoku godbe pri trajačnem dohodu. Proste vaje so izvajali tako krasno, da smo se jim kar divili. Polastila se nas je vroča želja, da si tudi mi ustanovimo telovadni odsek. Ne smemo pa pozabiti tudi našega domačega in mariborskega pevskega zbora, ki so nam zapeli par prav lepih pesmi. Le prehitro je pretekel ta lep dan in morali smo se ločiti od ljubih nam gostov.

m Sv. Marjeta ob Pesnici. V dobi jubilejev živimo. Od mnogo strani nam prinašajo naši listi poročila o slovesnostih, ki so se v ta namen vršile. Pa smo rekli: Kaj bi se samo druge hvalili, tudi mi nekaj napravimo. . . . Pa smo jo kmalo „pogruntili“ tako-le: Zvedeli smo, da obhajajo naš veleč. g. župnik Jernej svoje — petdeseto godovno. Dobro! To bo di naš jubilej. V ta namen je v soboto večer, dne 21. avg. odmevala po naši dolini, in hribih močna strelba iz topičev. Ob „Ave Mariji“ pa se je zaslalo veselo pritrkovanje naših milodonežnih zvonov. Rakete so, — liki žareče kače — sikale in švigale visoko v nočno tmino; pisani lampijoni, ter raznobojni umetalni ognji so čarobno razsvetljevali lepo poletno noč, tam na hribu pa so fantje zažgali čarobno lep kres. . . . Ob tej priliki so našega velezaslužnega g. župnika vse štiri občine v župniji, — v znak hvaležnosti za naporni trud in skrb v cerkvi, šoli, itd. imenovale svojim častnim občanom. V nedeljo 22. avg. po slovesni službi božji se je poklonila g. jubilaru deputacija občinskih odbornikov, z župani na čelu, jim čestitala, ter jim izročila znak častnega občana, krasno diplomo. Tako smo torej mi napravili svoj jubilej.

m Sv. Anton v Slov. gor. Dne 29. avgusta ima takaj g. drž. in dež. poslanec Roškar shod. Ob enem priredi tudi bralno društvo svoj letni občni zbor. Vabljeni ste torej v obilnem številu vsi farani in somišljeniki društva. Pride več g. govornikov in bo torej jako zanimivo. Nastopijo tudi domači tamburaši.

m Sv. Križ nad Mariborom. Naša dolgoletna želja, da bi se izpolnilo zvonjenje tukajšnje župnijske cerkve s četrim, velikim zvonom, se je letos uresničila. Ko sta cerkveni ključar Jakob Sternač in njegov brat Janez Sternač obljubila vsaki po 1000 K, potem pa še pet drugih posestnikov vsak po 200 K in pet po 100-K, so č. g. župnik A. Kocbek naročili nov zvon pri livarju Maksu Samassa v Ljubljani, ki je izvršil svoje delo v občno zadovoljnost. — Dne 7. avgusta t. l. je bil zvon na posebnem, od Jakoba Sternača za to oskrbljenem vozu prepeljan z mariborskega kolodvora k Sv. Križu, teden dni pozneje pa so prišli premil. knez in škof k nam, da nam ga na visoki praznik Marijinega vnebovzetja slovesno blagoslovijo. Našo radost nad njihovim prihodom so izražali napisi na osmerih slavolokih, postavljenih ob cesti, ki vodi mimo Sobra do župnijske cerkve, potem veselo streljanje iz topičev, na večer številni kresovi po okoliških gričih, razsvetljevala cerkvenega stolpa in naših hiš, bakljada križevskih veterancev z godbo. In nepozabljiva nam ostane svečanost dne 16. avgusta, ko so naš nadpastir najprej ob osmih zjutraj s pomenljivimi obredi, katere so sproti razlagali, krstili novi zvon, služili sveto mašo, z vneto besedo s prižnice opisali zvon ter blaženo smrt in častito vnebovzetje Marijino, pa so se javno zahvalili vsem dobrotnikom, ki so dosedaj zložili za zvon že toliko, da je nepokritih le še kakih 1000 K, in ko so se sami udeležili darovanja okoli altarja z velikošumnim darom 100 K, nazadnje pa, ob 12. uri popoldne, zapeli zahvalno pesem Te Deum, s katero smo se Bogu zahvalili za pomoč pri težavnem podjetju. — Novi zvon tehta 1880 kg ali 33 starih centov, velja 6494 K, ne

vštevši stroškov za prenanerjanje stola v zvoniku, in poje glas C, ki s prejšnjimi tremi miho doneč skladni akord C1 a c. Kmalu po popoldnevu smo z veseljem zaslišali, kako čisto je zadel zvonar nameravani glas zvona. — Posvečen je novi zvon spominu trojnega letošnjega jubileja, kar pomenjajo podobe z napisi, ki ga krasijo, namreč: 1. Sv. Mihael, na čigar ime je krščen, in napis: „V hvaležni spomin 20 letnega škofovanja Nj. Eksc. dr. Mihaela Napotnik. 1889—1909.“ 2. Kristus na križu, pod podobo napis: „V spomin 50 letnice združitve župnije Sv. Križa z Lavantinsko škofijo. 1859—1909.“ 3. Sv. Andrej apostol, s križem, pod podobo napis: „V spomin 50 letnice premeščenja škofijskega sedeža iz St. Andraža v Maribor. 1859—1909.“ Na spodnjem robu zvona je čitati: „Vsaki čas klical Vas, vabil bom v božji dom. Omislili so me darežljivi župljani za časa župnika Ant. Kocbek ter cerkvenih ključarjev Jakoba Sternač in Janeza Hlebič. Vtil me je Maks Samassa v Ljubljani 1909.“ — Naj se nam vsem v zveličanje uresničujo besede na slavoloku pred župniščem:

Mogočni novi zvon, posvečen v trojni jubilej, Tvoj krasnomili don, v življenju spremljaj nas odslej!
m Slov. Bistrica. Vsako leto se je priredila na Jernejovo nedeljo v našem mestu veselica, da se okoličani navdušijo za narodno stvar. Tudi letos se je nameravala skupna slavnost vseh tukajšnjih društev. Naša stranka je zahtevala, da ostani polovica čistega dobička doma t. j. za otroke slovenske šole v Slov. Bistrici, drugi del pa se da za St. Ij. Z drugim namenom so bili zadovoljni vsi, pri prvem pa je zahteval g. Založnik, pisar dr. Lemeža, da se darovi polovica čistega dobička družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Tej nameri so se ustavljali zelo pristavši liberalne stranke, češ, da bo vsa šolska mladina potegnila v sulferajnsko pomembvalnico, ako se ne bo podpirala izdatno. Družba sv. Cirila in Metoda se ni dala vinarja za naš okraj. Vodja liberalcev pa se nikakor ni udal sklepu večine, ampak na lastno pest uredil svojo veselico, poklical Prekoršeka in brzojavno zahteval pomoč iz Konjic, Celja, Maribora, da se ohrani liberalna glorijska Slov. Bistrice. In res se je ohranila. . . . Kmečkega ljudstva ni bilo. Za naš okraj je bila veselica brezpomembna, ali bolje rečeno, škodljiva. Dozdaj smo delali vsaj skupno okrajno politiko, a zdaj je vsako skupno delo nemogoče. Ljudstvo je nanosilo denar, iz katerega se je zidalo posojilnično poslopje. Zdaj je bilo žaljeno to ljudstvo po skrajno netaktičnem govoru g. Prekoršeka. Ta je vse mogoče stvari očital klerikalcem, pral družbo sv. Cirila in Metoda in povzdigoval ljubljanskega Hribarja. Toda ko ga je imenoval, nikdo ni zaploskal, nikdo ni zaklical običajnega živio. Zato je sklenil svoj dvajset minutni govor.

Navzočih je bilo pri tej veselici tako okoli 300 gostov in domačinov iz mesta. Zlasti smo zapazili mnogo učiteljev in učiteljic, veliko komijev raznih narodnih tvrdk, ki ljubijo tudi naše groše, a ni, naših misli, a si jih bomo zapomnili. Vse polno pa je bilo liberalnih študentov, menda največje število vseh udeležencev, ki so hodili okoli kakor levi in naše pristave nahrulili tu in tam. Dobilim smo utis, da je hotel Avstrija liberalno gnjezdo in da je naša posojilnica pod komando liberalnih zaostalih študentov.

m Vabile. „Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Sv. Leart“ ima svoj občni zbor v aredu dne 1. sept. t. l. ob 10. uri popoldne v St. Leartu v sodnijskih prostorih. Vspored: 1. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 2. Kako je društvo razširilo in njegova sredstva pomnožiti. 3. Predlogi glede uporabe društvenih sredstev. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

m Sv. Martin pri Vurbergu Pri skioptiku g. Stebiha se je nabralo na primiciji g. Škofiča za St. Ij 25 K.

m Jarenina. Bralnemu društvu sta darovala g. Sebastijan Polantič, bišnik v Mariboru, 10 K in Anica Šipek, kuharica v Mariboru 5 K. Požrtvovalnima rodoljuboma najsrčnejša hvala. Odbor.

Ptujski okraj.

p Sv. Marko niže Ptuj. V nedeljo, 22. avg. je gorelo v Borovcih, župnija sv. Marka. Zažgal je sam gospodarjev oče, Jožef Majcen, velik prijatelj žganja. — Zahteval je od bolne žene denar, pa ker mu ga ni dala, je bila od prijaznega moža tepena, potem se je zagrozil, odšel, in zažgal hišo lastnega sina. Bolna žena je bila sama doma in se le s težavo rešila. Nesrečni požigalec pa se je vrgel v skeđenj in zgorel. Ostalo je samo nekaj prežganih kosti in črev, poleg njega pokrov od pipe in ostanki steklenice za žganje.

p Velika nedelja. V nedeljo, dne 22. t. m. se je Velikonedelčanom razdelilo 139 kg. kavine primese, katero je darovala prva jugoslovanska tovarna za kavine primese v Ljubljani. Ta teden je pomožni odbor pod načelstvom gospoda deželnega poslance Ozmeča ravno Velikonedelčanom kot splošno najbolj prizade-tim naklonil. Ker je bilo okoli 800 zavitkov in župnija šteje približno toliko družin, ni bila razdelitev ravno pretežka. Ni treba biti človeku ravno prerahločutnega srca, da ga ne bi globoko pretresel pogled na nesrečno ljudstvo, ki s hvaležnim srcem in solznimi očmi sprejema tudi male darove. To se je videlo sedaj kakor tudi takrat, ko so dobri Bolfenčani delili zelenjavo. Težko je nesrečnim premagati prirojeni ponos, ker sicer niso vajeni sprejemati darov. — Le velika potreba in ponekod že skrajna sila to zmore. V imenu hvaležnih župljanov izrekam javno zahvalo I. jugoslovanski tovarni v Ljubljani, kakor tudi slavnemu pomožnemu odboru za velikodušni dar ter priporočam svoje trpeče in skoraj že obupane župljane še v nadaljno podporo. Menhart, župnik.

p **Velika nedelja.** Celjski listi ne morejo pustiti svojega lažnjivega posla. Sedaj so si izmislili, da si je streljanje, ki se je na dan toče vršilo proti pretečim oblakom, uprizorilo za župnikov god. Lažnjivec naj vendar pove, kdo je streljal za župnikov god, ki ga župnik ni imel isti niti prihodnji dan. Nesramno je tudi, poslancu Ozmeču očitati, da je obedoval pri g. župniku, namesto da bi si škodo ogledoval. Poslanec Ozmeč se ni mudil nad 20 minut v župnišču, kjer se je vendar moral informirati. Osobito pa se čudimo, da toliko očitajo našemu župniku gostoljubnost oni listi, pri katerih sodeluje Lesničar, ki je vendar tudi rad zahajal k njim v slabem in dobrem vremenu.

p **Ivanjkovec.** Povsod se veteranci udeležujejo slovesnosti, ki se prirejajo bodisi v cerkvi ali zunaj v proslavo našega ljubljenega sivolasega deželnega očeta! Tudi nas je načelnik sklical, da se udeležimo sv. maše. Radoveden sem bil, kaj bo storil naš oberkomandant, naš tajnik in blagajnik, ki je — včasih — tako navdušen veterane. Pa glej ga no, ko smo korakali proti cerkvi, ga ni bilo poleg, potem še le smo ga videli sedeti v klopi v civilni obleki! Tako torej, tisti, ki hoče edini komandirati, nima niti veteranske obleke? Je že mogoče, da si je ne more kupiti; zato prosim slavni veteranski odbor, naj mu dovoli obleko na društvene stroške, saj imamo, denar pa itak pobira in hrani gospod Petovar! Tako se mu primerno zahvalimo za zasluge, ki jih ima za društvo! Kdor je zato, naj vzdigne prst! Enoglasno sprejeto! — Veterane!

p **Sardinje.** Kakor znano, nam je dne 24. julija 1909. v ormoškem okraju grozno toča pobila, in med tem tudi našo občino Sardinje. Zato zdaj nimajo naši ljudje nobenih zelišč za živež, in to so zvedeli naši sosednji bratje o naši bedi in začeli so nam pošiljati iz raznih krajev zelenjave za živež, kar se jim tem potom najtopleje zahvalimo. — Posebno so se najbolj izkazali v tej pomoči župljani Sv. Bolfenka pri Središču. — Podpisani se v imenu vseh obdarovancev in občanov občine Sardinje prav lepo zahvaljvam vsem, kateri ste kaj darovali, posebno tudi gosp. učitelju Košarju ter še enkrat reče: Bog vam plati!

Florijan Kuharič, župan.

p **Hovec.** Vsak dan pogledam najprej, kako bo vreme, ker smo že letos hudo preplašeni vsled velikih vremenskih nezd, ki so zadele naša sosede okrog in okrog. In ko tako gledam okrog, vidim, da se tam v Jeruzalemu neka hiša precej naglo vzdiguje. Kaj bo neki to, vprašam, in začuden, da sem edin tuje v kraju, mi odgovori delavec: Tu gor se bo vozil „šnops“ iz Ivanjkovec. — Tako, nova šnopsarija? Za božjo voljo! Ko hudič ni vedel za drugo sredstvo, s katerim bi naš slovenski rod uničil, zmislil si je šnops. Ptujske šnopsarije so zaslovele po vsem svetu, iz njih se vozi v vsako vas pogubni šnops, vsak pameten človek obžaluje nesrečne žrtve, ko jih vidi, kako hiračo duševno, telesno in gospodarsko, le vlada tega ne vidi! Pa kaj hoče vlada, da pa, rečemo lahko, vsak teden dobiva nove prošnje za šnopsarije! Naš Jeruzalem je bil dosedaj tako srečen, da v njem ni bilo šnopsarije! Bil je sicer malone popolnoma v nemških rokah in je še, zdaj pa se mora v njega naseliti kuga v podobi smrdljivega šnopsa! Palača šnopsa hitro raste proti nebu! Pa zakaj toliko jadikovanja? Saj bo prodajal šnops vendar g. Petovar, ki ga v Ivanjkovec izdeluje na veliko, in ga tam prodaja na veliko in malo! Dosedaj tukaj na ¼ ure daleč ni bilo šnopsarije, zakaj neki! Le par revnih kočarjev je tukaj, drugi so sami revni viničarji, ki le s težavo toliko zaslužijo, da imajo tudi po zimi drva, obleko in borni živež. Prijatelj ljudstva gosp. Lovro Petovar hoče za te ljudi ustanoviti novo posojilnico-šnopsarijo. Ali bo občina dovolila? Ali bo dovolilo okrajno glavarstvo? Če hočete rešiti naše ljudstvo, zaprite stare šnopsarije, ne odpirajte novih, če tudi prosijo zanje gospod, ki se piše Lovro Petovar!

p **Svetinje.** Mrtvaški oder gledam; med cvetjem in svečami spava mož, truden od dela; sivi lasje, kolikor jih je še, pričajo, da življenje ni bilo počitek; umrl je Andrej Zadravec v 74. letu, ki si je s pridnostjo pripravil precejšnje premoženje; bil je vse življenje mož, značaj in zato priljubljen povsod, štiri dobe je županil, doigo vrsto let je zastopal občino v krajnem šolskem svetu, ti dve častni službi je vsled starosti odložil šele letos! Cerkevni ključar je bil trem župnikom! Vedno zvest pristaš katoliško-narodne kmečke stranke se ni dal niti za las odvrniti od svojega prepričanja. Kako težko nam je za njim, kaže, da je vedno polna soba molilcev. Pogreb bo, kakor kaže, veličasten! Telo počivaj v miru, duša pa vživaj zaslužen plačilo!

p **Sv. Bolfenk.** V „Narodnem Dnevniku“ se nekdo hvali, kako so liberalci onemogočili zborovanje političnega društva dne 15. t. m. Pomilujemo pred vsem Središčane, ki je njih edino narodno delo v zadnjem času, da razgrajajo na shodih kat. nar. stranke. Prepričani smo, da bi Bolfenčani sami tega ne bili storili — vključ vsem Zabukovnikom, ki so bili na shodu! Središčani, purgarji namreč, to je vaša omika, vaš napredek, vaša svobodoljubnost?! Eden je kakor otrok v svoji onemogli jezi metal klobuk v ženske, ki so si pa pošteno obrisale noge vanj, drugi je dajal zausnice poštenim možem (se bo imel zagovarjati!), tretji je kakor kako pijano fantje metal gostilničarjeve kupice okrog sebe itd. — same cvetke napredne omike! Ker se pa tega „onemogočenja“ že tako veselite, vam dajemo na znanje, da vam bomo dali šnofati paragraf 15 zborovalnega prava. Upamo,

da se vam bo tako kihalo, da ne boste več hodili kupovat takega „šnofeca“!

p **Sv. Barbara** v Halozah. Na Vel. Gospojnico so se zbrali tukajšnji sorodniki in častilci preč. g. zlatomašnika Jakoba Kolednika v Gruškovcu, da skupaj proslavijo to redko obletnico. G. zlatomašnik je v soboto na tihem v Ptuju opravil sv. mašo, ter se po vrnil nazaj v St. Martin na Paki, poslovišči se od sorodnikov, kateri se jim tem potom prisrčno zahvaljujejo za vso ljubeznivost ter jim žele doseči še v zdravju in veselju biserno sveto mašo. Slovesnost je na domu povzdigovala veselo petje in strel, pa tudi domačega dušnega pastirja smo povabili, hoteč pokazati svojo verno uganost katoliški cerkvi. Bog daj iz naših vinorodnih Haloz še mnogim duhovniški poklic, saj duhovniki nam posredujejo vedno srečo!

p **Sv. Miklavž.** Dne 19. t. m. so bile pri nas ponovne občinske volitve za 1. in 2. razred. V 1. so zmagali pristaši K. Z., v drugem liberalci, a samo s tem, da dvema našima pooblaščenca po vecini liberalna komisija ni hotela dati izkaznic in glasovnic ter da so si liberalci vzeli na pomoč ormoška Nemca Diermayerja in Gedliczka. Slednji je nepostavno dal pooblastilo enemu liberalcu. Zoper volitve 2. razreda je vložen priziv.

p **Na naslov Središčanov!** Središčani, „najzavečnejši“ pristaši Narodne stranke, se radi ponašajo s svojo narodnostjo. Veliki gromovnik pri razbijanju kmečkih shodov, Plepec po imenu, je pa dne 19. t. m. prišel k občinskim volitvam k Sv. Miklavžu na pomoč ondotnim liberalcem, ki so najbolj vneti zagovorniki nemške komande pri veteranskem društvu, ki so se za te volitve zvezali z ormoškimi Nemci, med katerimi je Gedliczka, eden izmed najljutejših sovražnikov Slovencev v ormoškem okraju. Da so miklavževski liberalci, njim na čelu g. nadučitelj Salaman, zmožni take zveze, to smo že zdavnaj vedeli; da je pa „narodni“ Središčan zmožen hoditi roko v roki s tako družbo, to je pa naravnost narodni škandal! Heil, Središčani, tržani! Da bi taki narodnjaki in taki verniki kakor so Središčani, kojih eden zastopnik je na shodu pri Sv. Bolfenku dejal, da njemu cerkve ni treba, vladali in strahovali okoliško ljudstvo — Središčani, ti časi so minuli! Dr. Kukovec pa čestitamo, da zastopa tako patentirane narodnjake.

p **Katoliško izobraževalno društvo** ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 29. avgusta popoldne ob 3 uri v župnišču v Stopercah. p **Ptujska gora.** 29. t. m. je na Ptujski gori veselica s predstavama: „Bratranec“ in „Dr. Vessal in njegov sluga Štipko Tiček“. Obiti dobiček je namenjen dijaški kuhinji v Mariboru. Sosedi od Sv. Lovrenca, Majšperga, Zetal in drugi, pridite!

Ljutomerski okraj.

1 **Ljutomer.** Na cesarjev rojstni dan so gasilci Ljutomerskega okraja obhajali petnajstletnico svojega obstanka. Slovensko krščansko ženstvo je ob tej priliki izročilo načelniku zveze šopek s slovenskim trakom. Gasilce je z lepimi besedami pozdravila mladenka Ribič.

1 **Ljutomer.** Liberalni listi: „Narodni List“, „Narodni Dnevnik“ prav imenito delujejo za slovensko ljudstvo. Da bi nikdo ne dvomil onarodnem delu teh listov, sta si oba postavila na čelo besedico: „Narodni“. In kako se kaže to delo? Kje je tisti narod, kje tisto ljudstvo, ki hočeta zanj delati? Par „naprednih“ učiteljev, par izgubljenih in moderno našemljenih študentov, to je vse tisto ljudstvo, ki ga zastopata navedena lista! Kje je slovenski narod, kje je slovensko ljudstvo, so pokazale volitve! In to zavedno, krščansko ljudstvo, njegovo versko življenje in prepričanje smeši, hannačan kruto žali liberalno časopisje! — „... kaplana Škamlec; kršč. soc. mladeniči so odvezovali konje in kradli biče, sedla in drugo...“ — Zavedni Ljutomeržani, ki čitate napredne liste, ali se res strinjate s tako pisavo? Ali more še kdo dvomiti, kje je resnica? Kdor ima še iskrico blagega čuta v srcu, mora vsklikniti: lej taki pisariji! Zavedno slovensko, krščansko ljudstvo bo slo svojo začrtano pot z železno vztrajnostjo...

1 **Nasilen gostilničar.** Krčmar Senčar v Vučji vesi je imel v nedeljo, 22. t. m. zvečer nepotrebno godbo in ples. Na to skoraj vsakokrat usodepolno — zabavo je prišel tudi 25 letni mladenič Alojz Babič iz Iljaševca pri Sv. Križu. Ta fant je bil znan že od nekdanj kot pohleven in miren značaj. Tudi oni večer je sedel za mizo celo mirno ter prepeval z nekaterimi svojimi tovariši. Okoli 12. ure pa se vrne odnekod krčmar, ki ga je bila ravno poprej neka malenkost razjezila in še mu je vrela kri. Ko mu pove natak, da dela baje omenjeni Babič nemir (kar pa ni bilo res), plane nad ubogega Babiča ter mu prisilne najprej dve grozničavi zausnici. Nato ga zgrabi za ovratnik ter vleče — držeč v eni roki samokres — na prag. Od tukaj ga suno čez visoke cementne in ostrorobe stopnice na cesto. Revez je padel z veliko omahom na obraz, si prebil in odbil spodnjo ustnico ter pretresel možgane tako silno, da je bil pri priči mrtev. Kakšna žalost je bila za starše in brate, iz kojih srede je odšel zvečer še zdrav in vesel! Najbolj sta obžalovala oče in mati, da je umrl brez spovedi, brez zadnje tolažbe. Naslednji dan je ležal mrlič do 10. ure popoldne na cesti v svarilo mnogobrojno zbranemu občinstvu: Ogibajte se krčm, alkohola in „balov“ — zlasti fantje — in predvsem ponoči! — Upamo, da bo ta žalosten slučaj odprl marsikomu oči. Krčmarja je odgnal že pred dnem orožnik.

Priselil se je ta krčmar pred približno enim letom iz Bolehnečic sem.

1 **V Okoslaveih** so bile dne 18. avgusta t. l. občinske volitve. V vseh treh razredih so Slovenci sijajno zmagali. Sijajno se bo spet novi zavedni odbor potegoval za pravice teptanega slovenskega naroda.

Ljutomer. Slov. pevsko društvo v Ljutomeru priredi v nedeljo 29. avgusta koncert s prijaznim sodelovanjem salonskega orkestra v gostilniških prostorih g. Seršena. Čisti dohodek je namenjen po toči prizadetim sosedom v ormoškem okraju. Vstopnina 60 vin. Začetek ob 7. uri zvečer. Z ozirom na blagi namen prosil odbor obilnega poseta.

1 **Slov. pevsko društvo** v Ljutomeru priredi v nedeljo, 29. avgusta v gostilniških prostorih g. Seršena in salonskega orkestra na korist po toči prizadetim Ormožancem. Vstopnina 60 vin. Začetek ob 7. uri zvečer. Vsopred: 1. Fučik: „Triglav“, koračnica, orkester; 2. Ferjančič: „Pozdrav slov. domu“, meš. zbor; 3. Bach: „Pomlad vstaja“, orkester; 4. Hladnik: „Dekle in lilija“, ženski zbor s klavirjem; 5. Eilenberg: „Kozaki na konjih“, klavir-četeroročno; 7. Foerster: „Venec Vodnikovih pesnjih“, meš. zbor s klavirjem; 7. Mozart: Uvertura „Figarova ženitev“, orkester; 8. Aljaž: „Ujetega ptiča tožba“, meš. zbor; 9. Parma: „Slovenske cvetke“, orkester; 10. Medelssohn: „San v poletni noči“, koračnica, orkester.

1 **Bralno društvo** pri Sv. Juriju ob Ščavnici ima dne 5. septembra t. l. veselico z igro „Rokovnjači“.

Slovenjgraški okraj.

Za obstrukcijo.

Iz Sv. Ane nad Pamečami smo prejeli:

Do sedaj še ni bilo pri nas političnega shoda. Zadnjo nedeljo je pa prišel med nas deželni poslanec dr. K. Verstovšek, katerega smo veseli pozdravili. Marsikateremu nasprotniku je sedaj žal, da tudi on ni dal glasu temu poslancu pri zadnjih volitvah. Shod je vodil gospod Uršej Ivan, ki je bil poprej glavni steber celjske laži-stranke. Z navdušenimi gesledami je govoril o pomenu shoda in pozdravljaj g. deželnega poslanca, kateri se povsod seznanja s svojimi volilci.

Deželni poslanec razpravlja obširno o raznih vprašanjih v državnem zboru, o bodočem zasedanju deželnega zbora in o namanih S. K. Z., v katero vabi vse posestnike. Nadalje se še zahvaljuje za zaupanje, katero so mu skazali tisti, ki so ga volili, nikakor pa ne zameri istim, ki ga niso volili; ne bode metal kamenja za njimi, ampak skušal bode, jih s svojim neutrudnim delom pridobiti za Kmečko zvezo in si priboriti njih zaupanje.

Po poslančevem govoru so izražali svoje želje nekateri kmetje, posebno Vrhnjak Simon in Strmšek radi regulacije Mislinje.

Gospod župnik Jurko se oglasi nato k besedi in stavi resolucije, katere pojasni natanko in umljivo.

Ogorčenje se je videlo na obrazu posameznikov, ko so se razkrinkale spletkarije liberalnih poslancev, zlasti pa hofrata dr. Ploja.

Ker se nikdo ne oglasi več k besedi, da predsednik gospod Uršej resolucije na glasovanje in zahvali v jedrnatih besedah gospoda poslanca za trud in mu izraža v imenu vseh neomejeno zaupanje.

Resolucije se glasijo tako-le:

Dne 22. avgusta pri Sv. Ani nad Pamečami zbrani volilci izražajo:

1. poslancem Slovenskega kluba popolno zaupanje za njihov odločen nastop proti vladi, volilci odobravajo obstrukcijo in pozivljajo svoje poslance, da vstrajajo v boju proti nasprotni vladi;

2. volilci obsojajo needno postopanje slovenskih in slovenskih poslancev v tako važnem trenutku za Slovanstvo v Avstriji;

3. volilci zahtevajo od vlade slovenskih uradnikov za slovenske pokrajine;

4. volilci pozivljajo poslance, da ne odnehajo od zahtev slovenskega vseučilišča v Ljubljani;

5. poslanci se pozivljajo, da ne dopuste raznih pogodb z drugimi državami v škodo in kvar kmečkega stanu;

6. Volilci pozivajo deželne poslance, da vse moči zastavijo, da se škodljiva lovska postava spremeni kmetu v korist.

7. Država naj prevzame 50% šolskih bremen.

8. Ker dela Mislinja posebno v občinah Pameče, St. Jan in Otiškibreg vsako leto veliko škodo, se pozivljajo poslanci, da že leta sem nameravano regulacijo z vsemi močmi pospešujejo.

9. Velika potreba za kmetovalce, ki tržijo z lesom, posebno za občine Pameče in Trbonje, bi bila postaja med Vuzenico in Dravogradom. Gospod dež. poslanec se prosi, da stori potrebne korake pri juž. železnici, da se dotična postaja doseže.

s **Skale.** Škalski liberalci so se zopet enkrat pošteno osmešili. Ovadili so g. kaplana zaradi občinskih volitev in volitev v krajni šolski svet na Plešivcu, toda njihove obdolžitve so se izkazale pred sodiščem kot lažnjive; drž. pravdnništvo v Celju je ustavilo nadaljnje postopanje, časi je bilo zaslišanih 14 oseb. Ovadil je celo zadevo velenjski orožnik Schweiger. S takimi orožniki morajo vendar poslanci pošteno pomesti! Koliko let je še tega, ko so tirali po nedolžnem od nas v zapor kaplana, sedaj pa zopet toži žandar Schweiger popolnoma brez potrebe kaplana, državno pravdnništvo pa izjavi, da nima poverda za obtožbo. Take neutemeljene ovadbe ne izvirajo iz pravnih nagibov in se morajo obsojati, tembolj, ker povzročajo kmetom med najhujšim delom nepotrebnih potov in stroškov. Ker gospodu kaplanu ni mogoče zaslediti tistega, ki je ovadil stvar orožniku,

da bi si iskal zadoščenja pri sodnji in ovaduha ni moči posneti iz žandarjeve ovadbe, kakor to javlja odlok sodnije, se je poslanec dr. Verstovšek radi žandarmarije pritožil na pristojnem mestu.

s Soštanski Hans Woschnagg je odložil delnozborski mandat.

Na „Društveni Dom“ v Smartnem pri Velenju je daroval g. nadrevizor Vladimir Pošenjak 50 K, g. Jožef Polh 25 K, č. g. Frančišek Krošelj, kaplan v Šmihelu 24 K. Vsem darovalcem se odbor priročno zahvaljuje.

Konjiški okraj.

k Zreče. Umrila je tukaj v nedeljo 22. t. m. gospodična Tončka Orož. N. v m. p.

k Dravinjska dolina. Bilo je na predvečer cesarjevega rojstnega dne. Mudil sem se ravno v Ločah. Tamošnji „fajerber“ je priredil v proslavo cesarjevega rojstnega dneva obhod z lampijoni in godbo. Kakor običajno, so se mu pridružili tudi cela kopa otrok in drugi „nefajerberi“, med katerimi sem opazil tudi tamošnjega nadučitelja s svojima nadbudnima sinoma, usnarja Pavšeca, trgovca Krautdorferja, poštnega uradnika in druge, meni manj znane osebe. Odhod se je vršil po celih Ločah z neprestanim hajljanjem. Najbolj so tulili gori imenovani in pa od njih zapeljani otroci. Čudno se mi je zdelo, kako pride celo nadučitelj do tega, da se pridruži takemu hajljanju, za katero se je izrabil ta obhod. Pravilo se je celo, da je nadučitelj sam otroke k hajljanju spodbujal, češ: „Kinder, tut's nur fest „Heil“ rufen.“ Dobro bi bilo, ko bi merodajni krogi to zaželo preiskali.

Celjski okraj.

Razprava Ajstrih — Woschnagg, vršila se je 16. t. m. in so priče potrdile, da je pl. Hans Woschnagg bil mozirski „Sokol“. Vkljub temu je sodnik ugodil predlogu zastopnika Woschnagga, da se priče zaslusijo, katere naj potrdi, da Hans ni bil Sokol. Dragi Janez, sedaj Hans, ako nisi bil Sokol, zakaj si pa celo gardo prigovornikov alias mešetarjev, med katerimi je bil tvoj nekdanji nasprotnik, poslal po svetu, naj z vsemi nekdanjimi Sokoli govoré, „če se še spominjajo, da si bil Sokol“ itd. Ni se posrečilo vseh sokolov spremeni v kavke; vendar zgrabila sta dva prej znana narodna moža spomin — zakaj, to vrabci po šaleški dolini čivkajo... Govori se, da je nekdanji vneti sokolaš se trudil pretečo nevarnost Hansovega maščevanja zaprečiti; ni se to posrečilo, ker resnicoljubni možje niso hoteli svojo narodnost in moštost zatajiti — in postati uskok, kakor pl. Hans! Pri sodišču leži dokaz, kateri dovolj govori! Dobro bi bilo, če bi bil s sedmimi pečati zapečaten, da se ne spremeni kakor nekdanji sokoli!

c Zalec. Glede na razne dopise iz Gotovelj, kjer je občinski sluga Gregor Vipotnik ob žadnjih občinskih volitvah prišel v javnost, in ker se mene, ki sem enakega rodbinskega imena, smatra za to osebo, kakor da bi bil bodisi v zvezi ali sorodstvu, izjavljam, da nisem s to osebo niti v kakšni zvezi, niti v sorodstvu. Vsled tega se žastiti duhovščini, kakor drugim, nadalje priporočam. — Anton Vipotnik, slikar, Zalec.

Hmeljar Roblek, ki opravlja tudi postranski posel državnega poslanca, je ob zadnjih državnozbornih volitvah na vseh shodih zatrdel, da bo dosegel višje cene za hmelj. In res, ko je Narodna stranka z Roblekom zmagala v Savinjski dolini, se je hmelj prodajal po celih 100 K meterski stot in še nižje. Takrat so kričali, da je to izključna zauga Robleka in Narodne stranke. Letos je pa v Savinjski dolini sijajno zmagala S. K. Z. s svojima kandidatom in hmelj se letos prodaja po 310 K meterski stot. Kaj sledi iz tega?

Savinjska dolina. Hmeljska kupčija se je po dolini že začela. Kupcev je prišlo od vseh strani prav veliko. Ker se je hmelj v Nemčiji in deloma tudi na Češkem izjalovil, so obrnili hmeljski veletržci svojo pozornost na našo dolino. Naš hmelj je letos prav lep. Golding, ki se sedaj obira, je krasno dozorel. To priznajo kupci sami. Kako pa je s ceno? Sliši se, da so kupci sklenili kartel, da hmelja nad 3 K kilogram ne plačajo. Veliki hmeljarji pa pravijo: Mi ga pa pod 4 K ne damo. Prav je to. Hmeljarji torej pozor! Hmelja letos po svetu ni veliko. Napravite hmelju ceno vi, ne pa da bi jo delali kupci, ki bodo na tisoče pri hmelju profitirali. Okolu 4 K je hmelj letos vreden, in če ste hmeljarji edini, morajo ga češki in bavarski kupci tudi tako plačati. Domače mešetarje pa pozivljamo: Pomagajte vendar revnemu kmetu, da svoj hmelj drago proda, ne pa bogatemu tujcu, da ga po ceni kupi. Tako bote v dejanju pokazali, da ste prijatelji slovenskega kmeta. Po vašem ravnanju vas bodo sodili. Hmeljar.

c Vrbje. Pod zastavo Kmečke Zveze smo se podali tudi mi, kmečki fantje. To pa ne dopada dopisniku N. L. in N. D., ter nas napada v raznimi primki. Kupiči laži v teh umazanih eunjah ter doprinaša vest, da nam niso g. petrovški kaplan privoščili nič za trud pri zadnji veselici ter da so odnesli 300 K kot čisti dobiček od veselice. Grdo laž je poročal, da se veselica ni vršila pri Kaču, ampak pri Jancu. Nesramnejših laži si pač ne moremo misliti. To je edino pri Narodni stranki mogoče. Mi na te laži ne bodemo odgovarjali. Kar pa se tiče napada na osebo g. kaplana dr. Vraberja, povedano naj boče grdemu lažnjivemu dopisniku, da se naj v dno duše sramuje, da je tako predrzen, da si upa na naš račun in v našem imenu napadati tako poštrenovalne gg. duhovnike, kateri v enem dnevu več dobrega za narod store, kakor vsi narodni strankarji, odkar obstojajo.

S takšnimi napadi nas fantov ne bodeš odvrnil od naših voditeljev, ampak tem tesneje se jih bomo oklenili ter sledili njihovim vizornim naukom. Vle. g. Vraberju pa bodi tem potom izrečena vsa čast in hvala za njihov trud, ki so ga imeli z nami. — Ravčun naredimo mi brez dopisnikov N. L., ako si pa bil ti lažnjivi kljukec, žejen, bi se bil pa prikazal, ter poprosil za čašico izborne pive, pri kateri smo se mi izvrstno zabavali, ter nismo šli žejni domov, kakor ti vohun, ki si za plotom sline požiral.

Vrbenski fantje.

c Polzela. Prostovoljna požarna bramba polzelska priredi dne 12. septembra veliko veselico v prostorih g. Cimpermana. Igrali se bosta dve igri. Slavna bratska in druga društva naj se blagohotno ozirajo na to, da ne priredijo ta dan veselice.

c Braslovče. Umril je tukaj dne 22. t. m. g. Anton Hribernik, oče našega veleč. g. dekana Jakoba Hribernik. Pogreba se je udeležilo silno mnogo ljudstva. Nagrobne besede je govoril stolni župnik v pok. g. Jakob Bohinc. N. v m. p.

c Braslovče. Tukajšnje občinske volitve vršile so se med domačini povsem mirno, ker je bil, kakor znano, sklenjen kompromis. A tembolj smo se čudili, ko smo videli liberalce iz sosednje paške občine, da so prišli delat zgago. Bili so sicer le trije in sicer Goričnik, Klinar in še nekdo, kojega ime še danes zamočimo. Od teh imata prva dva nekaj parcel v naši občini, a slednji prišel je volit v pooblastilo. Tako delajo liberalci združbo, kjer le morejo. Pristaši Kmečke zveze iz paške občine se seveda z ozirom na kompromis niso udeležili volitve. Drugačni so, kakor liberalci in se nočejo vtikati v razmere sosednjih občin in kalit miru. A liberalci so seveda vse prej nego takti. Sedaj se ne čudimo, da so v paški občini z možmi a la Goričnik, Klinar i. dr. tako naenkrat pometli. Prav so imeli!

c Smartno ob Paki. Našim liberalcem ni prav nič všeč sedanji občinski odbor, ker so v njem pristaši Kmečke zveze. Posebno se jezi liberalni nemški baron Heinrich, kateri je z drugimi liberalci vred pri zadnjih volitvah propadel. Ker mu je v zadnjem dopisu si upal dopisnik povedati popolno resnico, brca sedaj na vse strani, preti in obljubuje z vsem mogočim. A mi se mu le pomilovalno smejimo. — Kakor se sliši, namerava priti na prihodnjo sejo občinskega odbora in povedati, kateri odborniki mu niso všeč. (Ti bomo menda potem na željo baronovo morali takoj odstopiti. Morda se celo želi, da iz strahu pred njim odstopi celi odbor? Ha, ha! Ubogi baron, kako ga pomilujemo! Mogoče misli, da se odborniki bojijo in tresejo pred njim. Kako se silno moti! Nismo več v srednjem veku, ko so gospodovali še oheli graščaki nad ubogim kmetom. Naj le pride k seji, radovedni in z veseljem ga pričakujemo. Zvedel bo od nas kmetov, da nima on ničesar zraven govoriti, da smo popolnoma neodvisni, da se ne bojimo in tresemo pred njim. On naj torej popolnoma mirno drži svoj jezik za zobmi. A preli, obljubuje in joče se lahko, kolikor mu ljubo. Ne pomaga mu nič. Občinski odborniki, odločni, katoliško-narodni možje, vedo, da jim liberalni, nemški baron nima ničesar ukazovati. Da se zopet vidimo!

c Smartno ob Paki. Liberalci, posebno tukajšnji, niso za drugesa na svetu, kakor da delajo prepir in zgago, akoprav tako radi vpijejo po ljubem miru in slogi. Da je to njihovo vpitje le prazen lari-fari, pokazali so sedaj zopet ob priliki volitev sosednje občine Braslovče. Vedeli so dobro tukajšnji liberalci, da je bil tam sklenjen kompromis, a so navzlic temu šli trije najhujši zagrizeni delat zgago v sosednjo občino, in sicer: propadli župan Goričnik, bivši odbornik Narodne stranke, Klinar, in še eden drugi, katerega ime pa za danes zamočimo. (Takšni so! A če se jim potem nekoliko na prste stopi, cvilijo in tulijo, da je groza. Napadajo poštene možje brez vsakršnega vzroka, a pred svojim pragom ne pometejo. Bivšemu županu Goričniku, kateri se vselej silno jezi, če se poroča resnica, pa svetujemo, da naj ostane drugikrat rajši doma. Opusti naj liberalno agitacijo in ne hodi v sosednje občine združbe delat. Prihranjena mu bo blamaža in jeza. Na svidenje!

Sv. Jurij ob juž. žel. Dne 19. t. m. je bila volitev za župana v trgu Sv. Jurij ob juž. žel. Izvoljen je bil Franc Pisanec, posestnik v Bezovju, pristaš Slov. kmečke zveze. V starešinstvo so izvoljeni gg.: Ivan Artman, Alojzij Nendl in Herman Kincl. Torej so v celem starešinstvu, razun enega (Alojzij Nendl), sami pristaši Slov. kmečke zveze. S tem je torej končan dolgotrajen boj v okoliški in trški občini za občinsko zastopstvo, ki se je končal z zmago Slov. kmečke zveze. In to nam daje upanje, da je nastopila za Sv. Jurij ob juž. žel. boljša doba, doba vstrajnega resnega dela za blagor okoliške in trške občine.

c St. Vid pri Smarju. V teh vročih avgustovih dnevih se je tudi pamet urednikov liberalnih celjskih časopisov popolnoma posušila, da dajo tiskat članke, kakor je zadnji iz St. Vidu pri Smarju. O tukajšnji hranilnici in posojilnici, ki jim je trn v peti, pišejo v enem in istem dopisu, da leži v zadnjih zdihljajih, obenem pa, da je mrtvorajeno dete. — Oboje ne more biti res. Ako je bila mrtvorajeno dete, potem sploh ni nikdar dihala, ako pa je ždalj po poldrugem letu obstanka še le v zadnjih zdihljajih, potem ni bila mrtvorajena. Ker torej oboje ne more biti res, je prvo laž ali drugo, ali pa oboje. In laž je oboje. — Ker je trebalo kaplanju osnažiti in prebeliti, se je morala blagajna umakniti, a ne k Metličarju v neko zaduhlo in temno čumnato, ampak na prav primeren

kraj, četudi nekoliko bolj oddaljeno od cerkve. (Ta preselitev je seveda liberalce silno razveselila. Misli si, ždalj pa je konec posojilnice. Tako so se veselili že tudi takrat, ko je odhajal iz St. Vidu njen ustanovnik, č. g. Fr. Ostrž. Sam vodja šentvidskih liberalcev se je ponujal takrat po drugih go spodih, da je pripravljen prevzeti vodstvo posojilnice, ako pristopi k celjski zvezi. Pa je bilo grozdeje prekisló. Zato pa se ždalj jezijo nad g. Val. Metličarjem, da on sam zna voditi posojilnico. Ko bi bila posojilnica v liberalnih rokah, bi jo celjsko časopisje v vsaki številki hvalilo in priporočalo St. Vidčanom, katerim zaradi njihovega kupčevanja lasten denarni zavod lahko veliko koristi, ako se ga še bolj poslužujejo, posebno s takozvanim tekočim računom, kjer lahko svoj odvisen denar nalagajo, vsakčas vzdigujejo, ako pa jim pomanjkuje kaj denarja za nakup živine, ga dobijo za veliko manjše obresti, kakor na sejmiščih, ne da bi trebalo vsakokrat pripeljati poroke. Da bi pa nikdo ne mogel reči, da so liberalci za nič, da ne ustanovijo nič koristnega za kmeta, so potem, ko smo jih s posojilnico prehiteli, ustanovili na Grobelnem neko mlekarno, pa samo na papirju. To je pač pravo mrtvorajeno dete, ki še ni začelo dihati in menda nikdar ne bo —. Prav je, liberalci, da se zanimate za kmečko gospodarstvo, toda pri vsej vaši liberalni modrosti vendarle ne kaže mlekarne ustanavljati tam, kjer se zaradi močvirnatih travnikov bolj goji konjereja, kakor govejereja. Saj menda ne boste kobil molzli —. Če je bila naša posojilnica peto kolo, kakor ste ob njenem začetku pisali, potem je vaša mlekarna petnajsto —. Sicer pa vam želimo veliko uspeha.

c Gornjigrad. Podpisani kmetje in mladeniči, odločno obsojamo nesramno gonjo gornjegraških liberalcev zoper našega g. kaplana. Mi smo č. g. kaplanu hvaležni za njegovo jako marljivo delovanje v cerkvi in društvi. Liberalcem, ki ne hodijo v cerkev in ki zmerjajo sploh vse, kar ne trobi v njihov rog, pa odločno svetujemo, naj pustijo g. kaplana v miru in naj trajaš pred svojim pragom pometajo, bodo našli jako veliko smeti. Mi krščansko misleči možje in mladeniči iz cele gornjegraške župnije pa kličemo našemu g. kaplanu: Bog jih živi! Ivan Završnik, ml. Jakob Ogradi, kmet, Jožef Jošt, ml. Jožef Trepel, ml. Janez Petek, kmet, Ant. Mermal, kmet, Jakob Rajter, kmet, Janez Burja, kmet, Ivan Trepel, kmet, Ivan Presečnik, kmet, Franc Ermenc, ml., Iven Bezovšek, ml., Janez Miklave, ml., Janez Špeh, ml., Anton Stenšak, ml., Ant. Ajnik, ml., Martin Pustoslomšek ml., Matija Ajnik, ml., Jožef Miklave, kmet, Anton Miklave, kmet, J. Pečnik, kmet, Janez Mermal, ml., Janez Potočnik, ml., Jan. Pečnik, ml., Josip Miklave št. ml., Franc Jošt, ml., Jožef Mavrič, kmet, Anton Lamprečnik, kmet, Janez Leskovšek, kmet, Jernej Plaznik, kmet, Valentin Mermal, kmet, Jožef Jušnik, kmet, Jakob Ugovšek, kmet, Jožef Završnik, ml., Franc Završnik, ml., Franc Hribnik, kmet, Franc Jošt, kmet, A. Ribič, organist, ml., Matija Zabreznik, kmet, Fr. Ugovšek, ml., Ant. Presečnik, ml., Franc Jušnik, ml., Ivan Fale, kmet, Alojzij Tominšek, kmet. — Nekdo, ki se ne da komandirati gornjegrajskim liberalcem. — Opomba uredništva: Izvirnik podpisov se nahaja v uredništvu na vpogled.

c Požarna bramba na Gomilskem priredi dne 5. septembra ljudsko veselico na Gomilskem. Sosedna bratska društva prosimo, da se blagovoljno na to okolnost ozirati.

c Izobraževalno društvo na Vranskem priredi dne 29. avg. v salonu g. I. Brinoveca igri „Raz Marijino Srce“ in „Pri gospodi“.

c Novosarkeve. V nedeljo dne 29. avgusta priredijo dekleta tukajšnjega bralnega društva igro „Sveta Cita“ točno po večernicah v prostoru bralnega društva. K obilni udeležbi vabi odbor.

Brežiški okraj.

b Planina. V nedeljo, dne 22. t. m. je pri podružnici sv. Miklavža pri Planini delavec Kadivnik tako neprevidno ravnal pri streljanju z močnarjev, da se mu je v vročem možnarju smodnik vnel in ga na obrazu in levi roki močno poškodoval. Odpeljali so ga v Celje v bolnišnico.

b Planina. Dolgoletni želji tukajšnjega prebivalstva po vodovodu se bo vendar enkrat ustreglo. Saj je tudi neobhodno potreben. Građenje se bo začelo že to jesen. Delo je izročeno stavbenemu mojstru g. Janko Pohlmu, kateri je za tudi vodovode v Lučah, Gornjem gradu in Kamniku mojstrsko izvršil.

b Sv. Vid na Planini. Po večernicah dne 29. t. m. bo shod volilcev. Poroča dr. Korošec.

b Pišce. Dne 22. t. m. je obhajalo naše mlado požarno društvo posebno slavnost, ki naj bi bila obnoveitev in dopolnitev one svečanosti, ko so Njih ekscelenca, prevzvišeni knez in škof, dne 14. julija l. l. na predvečer dneva sv. birmbe, blagoslovili (novo) brizgalno. Takrat so bili zbrani samo domačini, a danes so prišli k nam tudi požarniki iz tujih krajev: iz Rajhenburga, Vidna in celo od hrvaške strani, iz Klanca. Med pokanjem topičev in narodno godbo (godeci so bili iz Klanca) korakali so krepki možje in mladeniči v cerkev, kjer so bili navzoči pri pridigi in slovesni službi ložji. Nato so zborovali pri gosp. županu. Ob 5. uri popoldne pa se je pričela gledališka igra „Tihotapci“, katero je priredilo požarno društvo. Pri odmorih je svirala godba slovenske in hrvaške pesmi. Dasi se je že po prvem prizoru vtila ploha in za nekoliko časa pretrgala igro, vendar nas to ni dosti motilo; igra je prav dobro uspela. Proti večeru so se gostje razšli, utrjeni v slogi in navdušeni za narodno delo. Upam, da bo ta dan ostal nam,

pa tudi našim stajerskim in hrvaškimi bratom v blagem spominu.

železnica Rogatec—Brežice—Novomesto. Trgovinsko ministrstvo je dovolilo Faleschinju, županu brežiškemu, Hansu Sniderschitsu in dr. Janeschu, da trasirajo in projektirajo ozkotirno železnico Rogatec—Brežice—Novomesto. To velja za eno leto.

Vestnik mladinske organizacije.

Mladeniški shod na Gomilskem.

Naš prvi mladeniški shod, ki smo si ga drznili sklicati mladeniči sami v sredino Savinjske doline na Gomilskem v nedeljo dne 22. t. m. po večernicah, privabil je nad vse pričakovane obilno vdeležbo iz cele Savinjske doline; še celo odsek Trboveljskega in Šentjurskega „Orla“.

Shod je otvoril mladenič Anton Rančigaj iz Gomilskega, med prisrčnimi pozdravi vsem navzočim.

Predsednikom je bil izvoljen z navdušenjem in med ploskanjem mladenič Matija Bošnjak iz Parizelj. Podpredsednikom mladenič Anton Rančigaj, zapisnikarjem pa Maks Cukala, zadnja oba iz Gomilskega.

Predsednik je v primernih besedah pozdravil občinstvo ter ga opominjal k redu ob zborovanju.

Prvi nastopi mladenič Bošnjak (sorodnik predsednikov) iz Braslovč s probujajočo deklamacijo. Nato nas počasti naš znani vrli predavatelj mlad. Tajnšek iz Št. Andraža, kojega izvajanja proti liberalizmu, neomahljivi veri v Boga in mater Marijo; poraziti liberalstvo ter nas krepiti za duševne in politične boje na krščenski podlagi.

Nato je nastopil zopet sam otvoritelj shoda mladenič Anton Rančigaj, lepo proizvajal cilj mladeniških shodov, govoril o mladosti sploh, goreče navduševal mladino k probujenosti ter opisoval korist izobraževalnih in bračnih društev. Ravnotako je pozdravil tudi zapisnikar Maks Cukala, množico s prisrčnimi besedami ter odvajal v svojem poljudnem, precej obširnem in jedratem govoru mladež od našega narodnega škodljivca pijančevanja, ter vzpodbujal slov. kmečke mladeniče k ponosu do svojega stanu, vere in narodnosti.

Mladenič Martin Kot iz Šempetra nam je govoril o omiki sploh, o koristi narodnih društev; povdarjal pa posebno, kako naj bo slov. kršč. mladenič trdno veren.

Ko se pa še oglasi k govoru naš pred. gospod dr. Jančič, župnik Šempeterski, so se ljudstvu veselja začela lica in besedo za besedo je sledilo njegovim izvajanjem.

K govoru se prijavi še predsednik Trboveljskega „Orla“ gospod Zupan. S ponosom smo zrlji na vzornega, bodočega poveljnika ter z največjo vnemo in pozornostjo sledili njegovim lepim naukom in izgledom, v katerih nam je znal tako obširno, tehtno in pomenljivo razlagati vzvišen cilj in smoter društva „Orlov“, da nas je že s svojo vnanjo prikupljivostjo tako vnel in pridobil za pospeševanje te blede in koristne misli tudi v savinjski dolini. Njegove besede hranimo v srcu ter bodo gotovo tudi pri nas ostalih savinjskih mladeničih našle rodovitno odmev; kajti že v Št. Jurju o. T. rodi njegovo veliko zanimanje obilen sad nad vzornim mladim društvu tam „Orla“. Moral bi ti dragi čitatelj samo videti, kakor so ti ti Št. Jurski orli ponosno, čilo in samozavestno, prikorakali na ta shod, da je človeku kar srce vzkipelo, ko jih je ugledal. Vsa čast jim in gospodu Zupanu!

Konečno nas počastijo še veleč. gospod župnik Zdošek kot načelnik okr. odb. Vranskega, ki so v lepih besedah še enkrat povdarjali velevažen pomen mladeniške organizacije ter izrazili svoje začudenje nad mladeniško zavednostjo in toliko vdeležbo, kakor tudi nad vse lepo vspelnimi govori raznih mladeničev.

Nato je povzel besedo zopet naš predsednik mladenič Bošnjak, ki je znal naše zborovanje skozi cele tri ure tako spretno voditi, ter v ognjevitih besedah zaključil shod, ki se je vršil docela mirno.

Le žal, da smo se morali raziti!

Mladeniči, tovariši! Še enkrat Vas vlnudno vabimo na naš shod pri Sv. Križu na Planini, dne 29. t. m. Nobeđen naj ne ostane doma. Začetek cerkvenega opravila ob 1/10. Pridiguje vlč. g. dekan Tomažič. Zborovanje ob 2 popoldan pri sv. Vidu na vrtu g. Pregrada. Govorita dr. Korešec in mladenič Žebot.

Mladeniški shod v Št. Jurju ob južni železnici bo v nedeljo, dne 29. avgusta. Po cerkvenem opravilu bo takoj mladeniško zborovanje, na katerem bodo govorili priznani organizatorji naše mladine. Mladeniči iz Št. Jurja in sosednih župnij, pridite v obilnem številu! Tudi drugi somišljeniki, posebno še prijatelji naše krščanske slovenske mladine so dobro došli!

Mladeniški Marijin shod v Kostrivnici se bo vršil v nedeljo, 5. septembra. Do 10. ure pridejo mladeniči od raznih strani v procesijah. Ob 10. pridiga in sv. maša. Od 1.—3. ure velika mladeniško zborovanje pod župnikovim kozolcem. Ob 3. uri večernice in pridiga, ob 4. uri odhod v procesijah. Ta shod priredijo mladeniške Marijine družbe v Kostrivnici, pri Sv. Križu, Sv. Petru na Međv. selu, v Smarju in na Sladki gori obenem v zvezi z mladeniškiimi zvezami in vabijo mladeniče drugih sosednjih župnij,

šmarske, rogaške in slovenjebistriške dekanije, da se ga udeležijo polnoštevilno. Slovesnost v cerkvi naj mladeniče utrdi v ljubezni do Marije in do Marijinih družb, zborovanje izven cerkve pa nam bo podalo pregledno sliko o delovanju naših mladeniških zvez in nam bo začrtalo naše bodoče delovanje v svojih vodilnih govorih. Udeleži se ga tudi zastopnik našega kat. dijaštva ter deputacija Orlov. Mladeniči, agitirajte za velikansko udeležbo! Shod se vrši ob vsakem vremenu. Ob vznožju orjaka Boča pod varstvom znamenite Matere božje v Kostrivnici bo izredno prijetno zborovati.

Dekliški Marijin shod na Tinskem v župniji zibiški se bode vršil na praznik Marijinega rojstva 8. septembra ob vsakem vremenu. Ob 10. uri bo pridiga in sv. maša, od 1.—3. ure pomenljivo dekliško zborovanje zunaj cerkve, ob 3. večernice in pridiga, ob 4. uri pa odhod. Dekleta pridejo in odidejo v procesijah. Veličastna starodavna romarska cerkev Marijina na Tinski gori se takega shoda ni videla. Jedro mu bodo dekliške Marijine družbe v Smarju, na Sladki gori, pri Sv. Petru na Međv. selu, v Kostrivnici in pri Sv. Križu in sedem dekliških zvez, izmed katerih bo ona v Zibiki vse pripravila za lep sprejem. Da naše mladenke spoznajo duha Marijinih družb ter njih prekrasne sadove, da podajo račun o svojem delovanju v cvetočih dekliških zvezah, in da poglobijo in še razširijo svoje bodoče delovanje, to je namen slovesnosti v cerkvi in zbora zunaj cerkve. Dekleta v obližju iz dekanij šmarske, rogaške in kozjanske na veselo svidenje 8. septembra na Tinski gori!

Književnost.

§ **Družba vednega češčenja presveta Rešnjega Telesa** in v podporo ubožnih cerkev lavantinske škofije. V Mariboru 1909. Tako se imenuje lična knjižica, ki obsega pravila družbe vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa, družbine odpustke, razne molitve v počeščenje presv. Rešnjega Telesa razvrščen za dve molitveni uri. Na koncu je razgledno kazalo molitvenih dni v počeščenje presv. Rešnjega Telesa po raznih cerkvah in kapelah Lavantinske škofije. Kar je bilo poprej v treh Hergovih knjižicah, je sedaj spretno združeno na eni sami. Ker ima knjižica 94 strani, je določena cena (30 vinarjev vezana v platno, 20 v mehko vezana, posmesne s pošto 10 vin. več), skrajno nizka. Da se prihrani poštnina, naj dušni pastirji vsaj po 50 iztov skupno naročajo pri trgovini tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Iz drugih slovanskih dežel.

† **Razpisana je do 1. oktobra t. l. služba beneficijata v Kortah (Trüger) (podružnica župnije Obirsko) na Korškem.** Dosedanji tamošnji beneficijata Janez Slomšek iz lavantinske škofije, župnik v pokoju je umrl 18. julija t. l. Služba je posebno primerna za penzioniste, ki bi bili še sposobni za šolski poduk. Beneficijata naj namreč hkrati prevzame cel šolski poduk, ki šteje približno 15 ur na teden. — Za službo beneficijata obstoji zasebna ustanova, ki znaša za pastirovanje 800 K, za šolo pa sto kron. Razun tega izplača šolska oblast za časa šolskega poduka 50 mesečnih kron kot remuneracijo. Šolarjev je približno 12 do 14. Hiš je 7. Pošta je na Jezerskem. Železna Kapla je zadnja železniška postaja. Otdod se rabi pet ur v Korte. Polovica je lepa cesta, polovica pa vozna pot. Cerkev in šola ste slovanski. Seveda morejo prositi tudi izvenkoroški duhovniki za to službo. Prošnje se naslovijo na kn. škof. ordinarijat v Celovcu.

Drobnice.

d **Smrt od gosonice v kavi.** V Bosni se je pripetil nenavadni slučaj zastrupljenja: Nekje pri Travniku sekajo hosto. Opoldne med odmorom je žena nekega drvarja skuhalo kavo, pa jo nalila svojemu možu in sebi. Mož je prvi srknil, pa se takoj stresel in rekel ženi: „Ti si mi dala stupa!“ A ona mu odgovori: „Kaj govoriš, človek, Bog s teboj!“ Pa je hitro tudi ona napravila požirek, a se je istotako stresla in kmalu sta bila oba mrtva. Drvarji so takoj javili oblastim. Prišli so zdravniki in obducirali mrtveca, pri čemer so se prepričali, da sta se zastrupila. Pregledali so tudi posodo s kavo, ki sta jo pila, in našli so na dnu gosonico. Ta gosonica je bila slučajno z drevesa padla v kavo in se skuhalo. Stvar preiskujejo sedaj strokovnjaki.

d **Iz družinskega življenja angleškega kralja Edvarda** priobčujemo listi ta-le ljubeznjiv dogodek: Nedavno je sedel kralj z družino pri obedu; razpoloženje je bilo izborna, a najbolj živahen je bil najmlajši kraljev vnuk. Nujno je klical kralja: „Ded, ded!“ No, ta pa ga je okregal, češ, naj pusti starejše preje govoriti in molči dotlej. Otrok je res umolknil; ko so drugi povedali svoje, se je kralj nasmehnil malemu in rekel: „Zdaj pa še ti povej, kar si hotel preje reči.“ Odgovor malega je bil resigniran: „Oh, zdaj je že prepozno, zdaj si že pojedel polža, ki sem ga videl v solati!“

d **„Sherlock Holmes“ umrl.** Listi poročajo, da je sedaj umrl resnični Sherlock Holmes, to je tisti mož, ki je služil slavnemu angleškemu pisatelju Conan Doyleu za predpodobo junaka njegovih zanimivih romanov, v katerih tako mikavo opisuje, kako je ta ali oni zločin prišel na dan. Nekateri teh romanov so prevedeni tudi v slovensščino. Sherlock Holmes pa je bilo samo izmišljeno ime, ki ga je dal pisatelj temu slavnemu junaku, v resnici pa se je glasoviti angleški policist klical Filip Beague. Ta se je poročil leta 1860 in prišel v London 20 let star brez vsake omike. S početka je delal kot težak v luki, potem pa kot

mornar na neki ladiji. Ker je enkrat padel raz visoko jamboro na ladiji, ni bil več za mornarsko službo, v kateri pa si je nabral veliko skušenj, ki jih je pozneje tako spretno uporabil. Vstopil je v službo k nekemu učenjaku in mu pomagal v kemijskem laboratoriju. Od nekdanj ga je zanimalo, kako priti na sled zločincu. Ko ni mogla leta 1886. londonska policija nikakor priti na sled neki držni družbi ponarejalcev denarja, se je ponudil v njeno službo Filip Beague in kmalu se mu je posrečilo najti vse tičke. Takoj je zaslovelo njegovo ime. To je bilo od sedaj njegovo delo do smrti. Še sedaj malo pred smrtjo je izvršil slično veliko delo, ker je prišel na sled veliki indijski zaroti. Toda še predno je mogel imeti vse niti v rokah, ga je pograbila nemila smrt. Prehladil se je v svoji službi in na pljučnici umrl. Težko, da bi mu našli para med vsemi policaji na svetu.

Najnovejše novice.

Katol. polit. društvo za ormoški okraj priredi v nedeljo 29. avg. t. l. javno politično shod pri Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji. Govorijo: dež. poslanec Meško, č. gosp. kaplan Štuhec, kmet T. Korpar i. dr.

St. Janž na Drav. polju. V nedeljo dne 29. avg. po večernicah bo politično in nepolitično zborovanje v prostorih g. I. Zela. Pridite vsi!

V pomožni sklad

za poškodovance po toči v ormoškem, ptujskem in sosednih okrajih so darovali sledeči p. n. gg.:

Zadnji izkaz	K 1095-05
Župnik Jakob Zupančič, dar gotoveljskih župljanov	74-28
Kmetka hranilnica in posojilnica za župnijo Rajhenburg	20—
Fr. Zorko, kaplan pri sv. Petru v Ljubljani	20—
Župni urad Mar. Nazaret pri Mozirju	30—
Anton Šibal, župnik na Teharjih	5—
Franc Javšovec, superijor, za neko osebo v Celju	5—
Dr. Franc Kovačič, profesor bogoslovja v Mrriboru	20—
Anton Kolarič, c. kr. profesor v Ptuj	10—
O. Janez Štrbak, minorit na Dunaju	20—
Župni urad Sv. Marko niže Ptuja, po župniku L. Skuhersky	40—
Župnik Janez Tomanič, dar urbanskih župljanov	82—
Župnik Gregor Dupelnik, dar ksaverijskih župljanov	30-27
Dekan dr. Anton Subač, dar anovskih župljanov	55—
Župni urad v Sv. Petru niže Maribora, po žup. M. Štraki	44-16
Župni urad v Ribnici na Pohorju, po župniku A. Fišer	25-50
Župni urad v Doliču	40-42
Župni urad pri Sv. Jakobu v Slov. gor.	60—
Alojz Horvat, kamnosek v Račah	4—
Župnik Jos. Kostanjevec, dar kalobskih župljanov	40—
Franc Bratušek, župnik v Svetinjah	20—
Hranilnica in posojilnica v Svetinjah	20—
Župni urad na Ponkvi, dar župljanov	63—
Župni urad Sv. Peter na Kronski gori	8—
Župni urad Sv. Jurij v Slov. goricah	126—
Župni urad Ljubno, po župniku I. Dekort	70-84
Župni urad Dramlje	24—
Župni urad Zavodnje, po župniku Janezu Rožman	16—
Župni urad Skomre, po župniku Jan. Kozoderc	13-06
Anton Tkauc, Ljutomer, kaplan, nabral pri blagosloavljanju kapele v Radomersčaku za nesrečne sosed	11-35
Župni urad Šmartno pri Gornjemgradu	20—
Župni urad na Remšniku, po župniku Antonu Podvinski	20—
Franc Cizej, župnik v Šmartnem pri Velenju	12—
Henrik Hrašovec, župnik v Pernicah	9-12
Valentin Kropivšek, kaplan pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah	7—
Anton Lajnsič, župnik v Sv. Martinu pri Vurbergu, svoj in župljanov dar	20-32
Župni urad Spodnja Sv. Kungota, po župniku Alojzu Vojsk	17-24
Jos. Žunko v Selnici ob Dravi, dar kegljačev	7—
Župni urad Sv. Anton na Pohorju, po župniku I. Panič	20—
Jožef Korošak, kaplan v zač. pok., v Kozjem	10—
Erna Razlag, učiteljica v pok. v Ljutomeru, dar kat. mladenk o priliki petnajstletnice slov. gasilcev	18-20
Ivan Jurko, župnik, dar pamečkih župljanov	18—
Župni urad na Planini, dar planinskih župljanov	40—
Franc Heber, župnik, dar spodnjepulskavskih župljanov	42-74
Omizje žup. I. Frančič pri Sv. Marjeti ob Pesnici, o priliki kanonič. vizitacije	42-40

skupaj K 2396-95

Vsem darovalcem se v imenu ponesrečencev zahvaljuje in novim prav toplo priporoča

Jožef Ozmeč, župnik in deželni poslanec.

Listnica uredništva.

Gornjigrad: Hvala! Toda vsega radi pomankanja prostora ne moremo priobčiti. Pozdrave! — G. Fr. Kavčič, Ivanjci: Vašo zahvalo sprejeli ter jo javili Slov. kršč. soc. zvezi, ki je romanje priredila. — Sv. Križ pri Mariboru: Smo dobili že prej drug dopis o tem. — Ptujaka gora: Ali kot inserat? — Tergovišče, Sv. Vid niže Ptuja: Došlo še le danes, torej prepozno za to številko. — Podreda: Preosebno in žaljivo! Oprostite!